

Motion till riksdagen 2019/20:1050

av **Björn Petersson och Tomas Kronståhl (båda S)**

Ändra lagen om proportionellt valsätt

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en ändring i lagen om proportionellt valsätt och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Efter valet 2018 arbetade många med att ute i landet utse företrädare till olika förtroendeuppdrag. I vanliga fall är det en relativt enkel process så till vida att partierna sinsemellan fördelar platser i styrelser och nämnder utifrån valresultatet till respektive fullmäktige.

De senaste mandatperioderna har vi i Kalmar län och på andra platser i Sverige märkt av en förändring. En förändring som innebär att partierna inte längre fördelar platserna enligt det faktiska valresultatet. Enskilda partier har istället valt att använda den särskilda lagstiftning som finns, dvs lagen om proportionellt valsätt, LPV, på ett sätt som lagen inte var tänkt att användas.

Lagstiftningen innebär förenklat ett skydd för en minoritet att få det som man enligt valresultat har rätt till, och ska därmed hindra en majoritet från att ta fler platser än vad valresultatet medger. När lagstiftningen tillämpas innebär det också att partierna under mandatperioden inte kan göra fyllnadsval om en person som har valts enligt lagen om proportionellt valsätt avsäger sig sitt uppdrag.

Under hösten har vi i vårt län och i andra kommuner i landet utsatts för en ny tillämpning av lagen. I Högsby valde Sverigedemokraterna att döpa sin valsedel till samma namn som Socialdemokraternas och Vänsterpartiets. Det innebar att Sverigedemokraterna tog ett mandat mer än vad deras valresultat medgav. I Oskarshamn valde Sverigedemokraterna att skriva upp en socialdemokrat och en moderat på sin valsedel. Genom att Sverigedemokraterna skrev upp företrädare från andra partier på sina valsedlar skulle man ta fler mandat än vad valresultatet medgav.

Vi menar att syftet med lagen om proportionellt valsätt är att ett parti ska få de platser i styrelser och nämnder som valresultatet medger. Vi menar att lagstiftningens

utformning som medger att man kan ta andra partiers valsedelsnamn eller kandidater är orimlig.

Lagen om proportionella val bör förändras så att partier kan göra fyllnadsval om någon avgår från sitt uppdrag under mandatperioden. Vi menar även att det är viktigt att lagen omöjliggör att ett parti tar ett annat partis valsedelsnamn samt tydliggör att ett parti inte mot en kandidats vilja kan skriva upp denne på sin valsedel.

Björn Petersson (S)

Tomas Kronståhl (S)